

en zwembijver of natuurbad is een mooie oplossing voor de hete en droge zomers.

2018 breekt alle droogte- en warmterecords

Zit er toekomst in een natuurlijk bad of een zwembijver?

Als de zomer van 2018 een indicatie is van wat er gaat komen, dan mag Nederland zijn borst wel natmaken. Met water uit een natuurlijk bad of zwembijver, wel te verstaan. Want wie in de toekomst niet meer wil aansluiten in de files naar het strand, doet er goed aan om een investering in één van beide te overwegen. Dat verfraait de tuin en is bovenal praktisch in de zomer.

Auteur: Guy Oldenkotte

Nu al gaat de zomer van 2018 de boeken in als één van de droogste zomers van de afgelopen eeuw. Het KNMI kwam al tot die conclusie nog voordat de zomer goed en wel begonnen was. Die conclusie volgde op een maand mei die zich bij de warmste meimaanden van de afgelopen 300 jaar mag scharen. Het zal veel mensen, bovenal ouders, tot wanhoop hebben gedreven. Wat te doen om af te koelen en hoe houden we de kinderen deze zomer bezig? Een eigen zwembad lijkt voor veel woningeigenaren een utopie of een financiële uitspatting, die scheve ogen zal geven. Een natuurlijk bad of zwembijver kan echter de gulden middenweg zijn. Het is minder 'decadent' dan een zwembad en goedkoper in aanleg en onderhoud. Afgaande op het aantal aanbieders lijken zwembijvers vooral in België gemeengoed te zijn, maar ook Nederland heeft zijn specialisten. 'Het product zwembijver is in België al wat langer op de markt dan hier in Nederland. Vandaar dat

daar ook meer specialistische aanbieders zijn met kennis van zaken. In Nederland zijn het nog vooral zwembadbouwers en hoveniers die zwembijvers aanleggen', zo verklaart Arno van Vught van Florijk Zwembijvers. Hij wijst erop dat het aanleggen van een zwembijver een vak apart is, waarbij rekening moet worden gehouden met de ligging en inrichting van de vijver.

Zuiver beeld van zuivering?

Hoezeer het een vak apart is, blijkt wel uit de aanpak van de verschillende partijen. Zo is de omvang bepalend voor de stabiliteit van het biologisch evenwicht. De zwembijvers van Florijk Zwembijvers worden geheel door planten gefilterd. 'De verhouding tussen het zwemdeel en het beplante deel moet 50/50 zijn. Het formaat van het geheel kent echter geen beperkingen.' Raymond van Amerongen, van Van Amerongen Hoveniers, praat over een zwembijver met een beplant plantop-

pervlak van 30 procent van het geheel, maar in zijn geval wordt dat ondersteund door een pomp. Jeroen Janszen van Farwick Groenspecialisten meent eveneens dat een verhouding van 60/40 procent zuivering acceptabel is. 'Tegenwoordig kan het reinigingsgebied kleiner gemaakt worden. Er zijn voorbeelden dat het water verticaal door grindlagen getrokken wordt onder een vlonder. Dit betekent dus geen 'verloren' ruimte voor de regeneratiezone', zo is zijn verklaring. Allen benadrukken echter dat er geen chemische middelen nodig zijn om het water schoon te houden. 'Om onze zwembijver schoon te houden, worden er dus geen chemicaliën of chloor gebruikt', stelt Van Amerongen. 'Dat is beter voor de planten en levende organismes. Maar het is ook niet nodig. Het water is zo schoon dat je tweeënhalve meter diep kunt kijken.' Voorwaarde is wel dat er geen vissen in de vijver worden uitgezet en dat organismes zoals vallende bladeren van de bomen regelmatig

De verhouding tussen zwemdeel en zuiveringsdeel dient tenminste 66% vs 33% te zijn.

Afgaande op het aantal aanbieders lijken zwemvijvers echter vooral in België gemeengoed te zijn

worden verwijderd. Dat zegt ook Jeroen Janszen. 'Dit betekent wel dat alles wat in het water komt eruit gehaald moet worden. Denk hierbij aan bladafval en maaisel. Dit worden grotendeels door skimmers afgevoerd. Helemaal te voorkomen is dit niet, aangezien regenwater ook bepaalde voeding bevat. Maar het is van belang dit minimaal te houden. Daarbij kan de bodem met een zwembadstofzuiger schoongemaakt worden.' Ook Arno van Vught stelt dat een zwemvijver schoon en helder kan zijn. 'Wij plaatsen natuurlijke zwembaden van Biotop en het water daarin blijft glashelder, net als in een zwembad.' Eventueel kan een skimmer het water schoonhouden, of er kan een mineralenfilter worden gebruikt. 'Deze breekt kleine vuildeeltjes af door middel van een bacteriestructuur. De elementen of voedingsstoffen die hierbij vrijkomen, worden op een later tijdstip door middel van absorptie gebonden en uit het water verwijderd.

Voor een zwembad doen we hetzelfde, alleen nemen de planten hier de opgeloste voedingsstoffen op en zetten deze om in blak. Hierdoor raken algen als het ware uitgehongerd. Aan het einde van het jaar worden de planten gesnoeid en worden de voedingsstoffen die gedurende het jaar zijn opgevangen verwijderd uit het water.' Het verschil tussen een zwembad en een natuurlijk zwembad is duidelijk. 'Men spreekt van een zwembad als er, simpel gezegd, een gat in de grond zit met water dat diep genoeg is om in te zwemmen. Bij ons gaat het om een natuurlijk gereinigd bad, gemaakt van beton of pvc. Vandaar dat wij de voorkeur geven aan de term natuurbad', licht Jeroen Janszen toe.

Nooit alleen in de vijver?

Raymond van Amerongen stipte het al even aan: wat de eigenaar beschouwt als een zwembad, kan door de lokale fauna worden gezien als een nieuwe waterplas. Men ontkomt er dus niet aan de vijver te delen. 'Het is aannemelijk dat kikkers en kleine salamanders de zwembad ook prettig vinden', stelt Van Amerongen. Arno van Vught wijst er echter op dat deze dieren heel bescheiden zijn. 'Zodra mensen in de vijver gaan zwemmen, zijn ze snel weg.' De menselijke waterpret hoeft dus niet met van alles te worden gedeeld, en dat geldt ook voor muggen. Omdat het water continu in beweging is, is een zwembad geen aantrekkelijke plek voor muggen om zich te vestigen. En hoe zit het met vissen? Raymond van Amerongen was stellig:

het uitzetten van vissen in een zwembad is niet verstandig, omdat die bijdragen aan de vervuiling. Bij Farwick Groenspecialisten gaat men nog een stapje verder. 'Het hele principe van onze natuurbaden is het water zo arm mogelijk te maken.' Hoewel het uitgangspunt is een zwembad aan te leggen die altijd kraakhelder is en goed scoort bij hygiënetests, merkt Janszen op dat de aanwezigheid van de bacterie *Staphylococcus aureus* niet te voorkomen is. 'Deze is niet uit het water te verwijderen tijdens het natuurlijke reinigen. Dit klinkt heel spannend, maar het is niks anders dan de bacterie waarvan je verkouden kunt worden', zegt hij geruststellend.

Verwarmbaar?

Het ligt in de lijn der verwachting dat de zomer van 2018 geen uitzondering zal blijken te zijn. Dat opent deuren naar de markt van zwembaden en natuurlijke baden. Maar Nederlanders blijven Nederlanders en willen zo'n investering dan ook maximaal gebruiken. Verwarming van het water, zowel in het vroege voorjaar als in het najaar, zou prettig zijn. 'Zestig procent van de baden die wij aanleggen wordt verwarmd, bijvoorbeeld door middel van een warmtepomp', merkt Arno van Vught op. Raymond van Amerongen is van mening dat dat niet per se hoeft. 'Dankzij de zwarte folie die wordt gebruikt, wordt het water vanzelf warmer.' Bij Farwick Groenspecialisten hebben ze echter meerdere oplossingen om het water te

6 min. leestijd

De aanleg van een zwembijver of natuurbad vergt kennis en kunde.

Zwembijvers en natuurbaden kunnen in elk formaat worden aangelegd.

verwarmen. 'Er kan een warmtepomp geplaatst worden, of er kunnen dunne tyeenleidingen over een dak worden gelegd waarin het water door de zon wordt opgewarmd en terug wordt geleid naar het natuurbad of de zwembijver.' Janszen is echter met Van Amerongen eens dat het water in de regeneratiezone snel opwarmt, omdat het daar ondiep is om de waterplanten een kans te geven. 'Omdat er stroming in het water is, warmt het bad redelijk snel op. Wij hebben dan ook nog geen bad aangelegd met een verwarmingsinstallatie,' erkent hij volmondig.

Ten slotte

Als het aanleggen van natuurlijke zwembaden en zwembijvers zo'n specialisme is, welke tips hebben de drie partijen dan nog te bieden? 'Voor de aanleg is het belangrijk om rekening te houden met het grondwater. Voor de aanleg moet er bronbemaling geplaatst worden om het grondwater uit de bouwput te houden. Zo kunnen de bodem en wanden geconstrueerd worden. Vervolgens moet er bij het vullen voldoende druk zijn van beide zijden, om te voorkomen dat het water, zowel het grondwater als het zwemwater, de muur verdrukt,' is het advies van Jeroen Janszen. 'Daarbij is het belangrijk dat er

ACHTERGROND

**Dit klinkt heel spannend
maar is niks anders dan de
bacterie waar je verkouden
van kan worden**

voldoende ruimte is voor de regeneratiezone. Deze zone is voor de reiniging van essentieel belang.' Arno van Vught heeft het volgende te zeggen: 'In het geval van zwembijvers komen er zeer veel facetten bij kijken die niet iedereen overziet. Vooral doorvragen over de kennis van water is verstandig, en vraag eens of je een bestaande aangelegde zwembijver mag komen bekijken,' is zijn advies, wanneer iemand overweegt om in een natuurlijk bad of zwembijver te investeren. 'Verder moeten mensen zich niet blind staren op lage prijzen. Een zwembijver van 23.000 euro is niet te vergelijken met een van 35.000 euro van dezelfde grootte. Wanneer je door de algen de bodem van het bad niet meer ziet, is iedere investering te hoog.' In het voorjaar is het vanwege de temperatuurstijging soms onvermijdelijk dat zich algen op de bodem of aan de wand vestigen,' zo erkent ook Raymond van Amerongen. 'Die zijn prima te verwijderen met een schepnet of met een stevige borstel.' Wie deze zomer peentjes heeft gezweet, zou eens een zwembijver of natuurlijk bad moeten overwegen: heerlijk om aan het einde van de werkdag even in af te koelen en weer helemaal tot rust te komen. En omdat er ook op geschaatst kan worden in de winter, hoeft u daarvoor straks niet speciaal naar Friesland te rijden.

Be social

Scan of ga naar:

www.vakbladdehovenier.nl/artikel.asp?id=7-7749